

Akdeniz Meyvesineđi Mücadelesi Ulusal Eylem Planı

1.Giriş: Ülkemiz, meyve yetiştiriciliği potansiyeli ve ihracatı bakımından dünyada önemli bir yere sahiptir. Gıda güvenliği ve arzını olumsuz etkileyen en önemli faktörlerden biriside hastalık ve zararlılardan kaynaklanan kayıplardır.

Meyve sinekleri, iyi bir mücadele yapılmadığı zaman ürün ve kalite kayıpları ile önemli ölçüde ekonomik kayıplara neden olabilmektedir. Son yıllarda değişen iklim koşulları sebebiyle zararlı organizmaların beslenme, çoğalma gibi yaşamsal faaliyetlerini kolayca sürdürebildiği, daha kısa sürede bitki ve bitkisel ürünlerde zararlı hale gelebildiği görülmektedir.

Bunlardan Akdeniz meyvesineği (AMS), polifag bir zararlı olup dış karantinaya tabi ve ihracatta toleransı sıfırdır. Turunçgillerin en önemli zararlısı olan AMS mücadelesi ülkemiz ekonomisi açısından önem arz etmektedir. Kayısı, şeftali, nektarin, yenedünya, ayva, armut, elma, incir, trabzon hurması ve nar konukçuları arasında olup geniş konukçu ağı zararlının yaşam döngüsünü kolaylaştırarak mücadelesini zorlaştırmaktadır.

AMS konukçusu olan meyve türlerinde önleyici kültürel tedbirlerin alınması, biyoteknik mücadele ve kimyasal mücadelenin birlikte değerlendirilmesi ile Entegre Zararlı Yönetimi prensipleri doğrultusunda eşzamanlı ve toplu mücadele yapılması başarıyı artıracaktır. Konukçuların üretim alanı bahçelerde, nakil araçlarında, işleme ve paketleme tesislerinde, hal, pazar vb satış noktalarında, hayvan pisliği yığınları, çöp ve çevrede atıkların toplandığı yaşamını idame ettirdiği her yerde mücadele yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda; Akdeniz meyve sineği mücadelesi için tüm paydaşlar tarafından sorumluluk alınması ile kendi çalışma alanlarında gerekli tedbirlerin alınması ve mücadeleye katkı sağlanması önem arz etmektedir.

2.Amaç: AMS mücadelesinde, üreticilerin bilgi ve tecrübesinin arttırılması ile sağlıklı, güvenilir ve kontrollü ürün yetiştirilmesi, sektörde farkındalık oluşturulması, pazarlama imkânlarının arttırılması, ticaretin kolaylaştırılması ile sürdürülebilir üretimin sağlanmasıdır. Bu amaçla alınması gereken tedbirler ve paydaşlar ekli tabloda yer almaktadır.

Akdeniz Meyvesineęi Mücadelesi Ulusal Eylem Planı

S.N	Tedbirler	Sorumlu Kuruluş	Raporlama Aralığı
1	AMS mücadelesine yönelik programları hazırlamak ve yürütmek, kurumlar arası koordinasyon ve işbirliği ile araştırma sonuçlarının uygulamaya aktarılmasının sağlanması,	GKGM	
2	Ürün ithalat ve ihracatına yönelik uygun kontrollerin yapılmasının sağlanması,		
3	Bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırılması ve denetlenmesinin sağlanması,		
4	AMS mücadelesi faaliyetlerinin koordinasyonunun sağlanması,		
5	AMS mücadelesine yönelik yenilikleri takip etmek, araştırma projeleri hazırlamak, hazırlatmak, gelişmeleri takip etmek ve değerlendirmek, eğitimlerin yapılması,	TAGEM Araştırma Enstitü Müdürlükleri TAEK	Aylık
6	Ülkemizde Steril Böcek Teknięi (SİT) ile mücadele çalışmalarının yapılması,		
7	Araştırmalardan elde edilen bulguların ve sonuçların yayınlanması ve uygulamaya aktarılması için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması,		
8	Mücadele, eğitim ve yayım çalışmalarında İl/İlçe Müdürlükleri ile koordineli çalışmanın sağlanması,		
9	Bakanlığın ilgili kurum ve kuruluşları ile işbirliği halinde, AMS mücadelesine yönelik araştırma projelerinin hazırlanması, gelişmelerin takip edilmesi, sonuçları ile ilgili olarak Bakanlığın bilgilendirilmesi,	Üniversiteler	Aylık
10	Teknik ekipler oluşturulması, surveylerin yapılarak zararlının takip edilmesi, eğitim ve yayım çalışmaları ile üreticilerin bilgilendirilmesi, Entegre Zararlı Yönetimi prensipleri doğrultusunda toplu mücadele yapılmasının sağlanması,	İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri	Haftalık
11	Üretici birlikleri, üreticiler, ziraat odaları, ihracaatçı birlikleri, ticaret odası vb ürün alıcıları, paketlenme / işleme tesislerinin ve ilgili sektörün bilgilendirilmesi, özellikle paketlenme ve işleme tesislerinde çalışan personele, diğer kurum ve kuruluşlara eğitim verilmesi,		
12	Zararlı hakkında farkındalık oluşturma çalışmalarının yapılması, kamuoyu bilgilendirmesine yönelik olarak eğitim materyali (afiş, broşür vb.) dağıtımını yapılması,		
13	Ürün ithalat ve ihracatına yönelik uygun kontrollerin yapılması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması,	Zirai Karantina Müdürlükleri ve BS düzenlemeye yetkili İl Tarım ve Orman Müdürlükleri	Aylık
14	Ticaretin geliştirilmesi ve yönlendirilmesine ilişkin ürün ve ülke bazında gerekli tedbirlerin alınması ve düzenlemelerin yapılması	Ticaret Bakanlığı/İhracat Genel Müdürlüğü	Aylık

S.N	Tedbirler	Sorumlu Kuruluş	Raporlama Aralığı
15	AMS mücadelesi Ulusal Eylem Planında yer alan faaliyetlerin il/ilçelerde koordinasyonunun sağlanması ve yürütülmesi,	İçişleri Bakanlığı / Valilik/Kaymakamlıklar	-
16	Üyelerinde ve üreticide farkındalık oluşturulması, AMS mücadelesi ve önleyici tedbirlerin alınması için ihtiyaç duyulabilecek; liflet, poşet vb araç ve gereçlerin temini konusunda katkı sağlanması, AMS mücadelesinin, Bakanlık tarafından tavsiye edilen zirai mücadele teknik talimatı doğrultusunda kültürel tedbirlerin alınması, biyoteknik mücadele gibi uygun mücadele metodu ile zamanında ve gerektiğinde ruhsatlı bitki koruma ürünleri ile tekniğine uygun olarak mücadele yapılmasının sağlanması, tavsiyelere uygun olarak ve eş zamanlı yapılmasının sağlanması, Üreticilerin bilgilendirilmesi ve koordine edilmesi ile gerekli tedbirlerin alınması,	İl Özel İdareleri Ticaret Odaları Ticaret ve Sanayi Odaları Ticaret Borsaları Ziraat Odaları Birliği, Üreticiler/Üretici Birlikler ve Tarımsal Amaçlı Kooperatifler	Aylık
17	Meyve-sebze halleri, semt pazarları, çöplükler, drenaj kanalları gibi ürün artıklarının atıldığı yerlerden ve konukçusu olan meyve atıklarının, çöplükler vb. yerlerden toplanarak derince toprağa gömülmesi, bulaşma kaynağı olan ortak alanların ve hayvan dışkılarının döküldüğü yerlerin ilaçlanması,	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı / İl ve İlçe Belediyeleri	Aylık
18	Köy ve Mahallerde (hobi bahçeleri dahil) toplu mücadele yapılması konusunda gerekli organizasyonların yapılması,	İçişleri Bakanlığı / Muhtarlıklar	-
19	Üyelerine ve üreticilerine AMS mücadelesine yönelik eğitim, bilgilendirme ve gerekli otokontrol çalışmalarının yürütülmesi, ürün ihracatında AMS nedeniyle sorun yaşanmaması için mevzuatlar doğrultusunda gerekli tedbirlerin alınması, İhracatı yapılacak ürünlerde gerekli kontrol şartlarının oluşturulması etkili kontrol yapılmasının sağlanması ile önleyici tedbirlerin alınması, Toplanan bahçelerde yere dökülmüş ve ağaçta kalan artık meyvelerin toplatılarak siyah poşetlerle güneş altında bırakılmasının sağlanması, Paketleme ve işleme tesisi çalışanlarına eğitim verilerek, bulaşık meyvenin ayıklanması, çevreye dağılmadan uygun koşullarda toplanması ve derin bir şekilde toprağa gömülerek imha edilmesi, çalışanlarda bulaşık meyveyi tanımaya yönelik broşürler bulundurulması, nakliye sırasında AMS nin bulaşmasını engelleyici gerekli tedbirlerin alınması, konunun önemi ve nakliye sırasında alınması gereken tüm tedbirler hakkında nakliyecilerin bilgilendirilmesi, Yaş Meyve ve Sebze İşleme ve Paketleme Tesislerinde mor ışık kullanılması, AMS mücadelesi konusunda üyelerinde ve üreticide farkındalık oluşturulması bu konuda AMS nin yayılma ve yeni bulaşmaları önleyici tedbirlerin alınması, nakliye araçlarında soğuk zincirin kullanılmasının sağlanması,	İhracatçı Birlikleri Yaş Meyve Ve Sebze İşleme Ve Paketleme Tesisleri Meyve Suyu Endüstrisi Derneği	Aylık

S.N	Tedbirler	Sorumlu Kuruluş	Raporlama Aralığı
20	AMS mücadelesine yönelik yayım-tanıtım faaliyetlerinin yapılması,	Basın-Medya kuruluşları	-
21	AMS mücadelesine yönelik İl/İlçe Müdürlükleri ile işbirliği halinde toplu mücadele yapılmasına yönelik kamuoyu bilincinin oluşturulmasına katkı sağlanması,	Sivil toplum ve meslek kuruluşları	-